

ტესტი დაწყებითი საფეხურის მასწავლებელთათვის ბუნებისმეტყველება

2013

ინსტრუქცია

ტესტი ორი ნაწილისგან შედგება – პროფესიული ცოდნა და მეთოდოლოგია და აკადემიური უნარები. ის 57 დავალებას შეიცავს. ზოგიერთ დავალებას ახლავს სავარაუდო პასუხები, ზოგიერთის პასუხი კი თქვენ თავად უნდა დანეროთ.

პასუხები აუცილებლად გადაიტანეთ პასუხების ფურცელზე, რომელიც თან ახლავს ტესტს (შესაბამისი ინსტრუქცია იხილეთ შემდეგ გვერდზე). ტესტირების შედეგი დადგინდება მხოლოდ და მხოლოდ პასუხების ფურცლის საფუძველზე.

ყურადღებით წაიკითხეთ თითოეული დავალების ინსტრუქცია, კარგად გაიაზრეთ, რა მოგეთხოვებათ დავალების შესრულებისას, და შემდეგ აირჩიეთ ან დანერეთ პასუხი.

ზოგიერთი დავალება, ერთი შეხედვით, სპეციფიკურ თეორიულ ცოდნას მოითხოვს, თუმცა, რეალურად ამ დავალებათა შესრულება სავსებით შესაძლებელია პედაგოგიურ გამოცდილებაზე დაყრდნობით.

შავი სამუშაოსათვის შეგიძლიათ გამოიყენოთ ტესტის ფურცლებზე არსებული ცარიელი ადგილები.

სამუშაოდ გეძლევათ 5 საათი.

დროის ამოწურვის შესახებ გაცნობებთ მეთვალყურე.

გისურვებთ წარმატებას!

სხვადასხვა ტიპის დავალებათა ინსტრუქციები

ტესტში წარმოდგენილი დავალებები სხვადასხვაგვარია ფორმატის თვალსაზრისით. ტესტში შეგხვდებათ:

- დავალებები არჩევითი პასუხებით;
- დავალებები ღია დაბოლოებით;
- შესაბამისობის დადგენა;
- თხზულება (ესეი).

არჩევითპასუხებიან დავალებებში პირობასა თუ შეკითხვასთან ერთად სავარაუდო პასუხებიც არის მოცემული. დავალების შესრულება გულისხმობს ოთხი სავარაუდო პასუხიდან ერთი სწორი პასუხის არჩევას.

პასუხის მონიშვნისას:

- *პასუხების ფურცელზე მოძებნეთ დავალების შესაბამისი ნომერი;*
- *ნომრის ქვეშ იპოვეთ უჯრა, რომელიც თქვენ მიერ არჩეულ პასუხს შეესაბამება;*
- *დასვით X ნიშანი ამ უჯრაში.*

თუ გსურთ პასუხების ფურცელზე მონიშნული პასუხის გადასწორება, მთლიანად გააფერადეთ უჯრა, რომელშიც დასვით X ნიშანი, ხოლო შემდეგ მონიშნეთ პასუხის ახალი ვარიანტი (დასვით X ნიშანი ახალ უჯრაში).

თითოეული არჩევითპასუხებიანი დავალება 1 ქულით ფასდება.

დავალებები ღია დაბოლოებით მოითხოვს დასმულ შეკითხვაზე პასუხის ჩამოყალიბებას, საკუთარი მსჯელობის გამყარებას სათანადო არგუმენტებით. თითოეული ღიადაბოლოიანი დავალება ფასდება სპეციალური სქემის მიხედვით. შესასრულებელი ნაბიჯების გათვალისწინებით, დავალება შეიძლება შეფასდეს 1, 2 ან მეტი ქულით. ამგვარ დავალებებზე პასუხის გასაცემად პასუხების ფურცელზე გამოყოფილია საგანგებო ადგილები.

შესაბამისობის დადგენის დავალებებში წარმოდგენილია მონაცემთა ორი სვეტი. ერთ სვეტში მოცემულია ე. წ. პირობა (მოვლენები, ფრაზები და ა. შ.), მეორეში კი – სავარაუდო პასუხები (ცნებები, ტერმინები და ა. შ.). დავალების შესრულება გულისხმობს ერთ სვეტში მოცემული ინფორმაციის მისადაგებას მეორე სვეტში მოცემულ ინფორმაციასთან. შესაბამისობის თითოეული დავალებისთვის პასუხების ფურცელზე მოცემულია ცხრილი. თქვენ უნდა შეავსოთ ცხრილის ცარიელი გრაფები – პირობის აღმნიშვნელი ასოს ქვეშ ჩაწეროთ მისი პასუხის შესაბამისი რიგითი ნომერი.

შესაბამისობის დადგენის თითოეული დავალება 1 ქულით ფასდება.

თხზულებაში უნდა წარმოაჩინოთ თქვენი პოზიცია, მოსაზრებები შემოთავაზებული საკითხის შესახებ, კონკრეტული არგუმენტებით დაასაბუთოთ სათქმელი. თხზულების დასაწერად პასუხების ფურცელზე გამოყოფილია საგანგებო ადგილი.

თხზულების მაქსიმალური ქულაა 13.

პროფესიული ცოდნა და მეთოდოლოგია

1. ადამიანის ორგანიზმში ულტრაიისფერი სხივების ზემოქმედების შედეგად წარმოიქმნება ვიტამინი:

- (ა) C
- (ბ) A
- (გ) K
- (დ) D

2. საჭმლის მონელების პროცესში არ იშლება:

- (ა) ცილები
- (ბ) ვიტამინები
- (გ) რთული ნახშირწყლები
- (დ) ცხიმები

3. აზოტფიქსაციის ბაქტერიები ბინადრობენ:

- (ა) ჭაობიან, უჟანგბადო გარემოში
- (ბ) სხვა ბაქტერიების ორგანიზმში
- (გ) პარკოსანი მცენარეების კოჟრებში
- (დ) რქოსანი პირუტყვის საჭმლის მომნელებელ სისტემაში

4. ღრმა სუნთქვაში არ მონაწილეობს:

- (ა) დიაფრაგმა
- (ბ) ნეკნთაშუა კუნთები
- (გ) მუცლის კუნთები
- (დ) ზურგის კუნთები

5. ნიადაგის ფორმირებაში მონაწილეობენ:

- (ა) მიქსოტროფები
- (ბ) ავტოტროფები
- (გ) საპროფიტები
- (დ) პარაზიტები

6. ჰორმონი ადრენალინი გამომუშავდება:

- (ა) ჰიპოფიზში
- (ბ) ფარისებრ ჯირკვალში
- (გ) თირკმელზედა ჯირკვალში
- (დ) კუჭქვეშა ჯირკვალში

7. ჰაერგამტარ გზებს არ მიეკუთვნება:

- (ა) ტრაქეა
- (ბ) ხორხი
- (გ) ფილტვები
- (დ) ცხვირის ღრუ

8. ჩამოთვლილთაგან რომელ პროცესში მონაწილეობს კუნთები?

I. სხეულის მოძრაობაში; II. სუნთქვაში; III. ნივთიერებათა ცვლაში.

- (ა) მხოლოდ I
- (ბ) მხოლოდ II
- (გ) მხოლოდ I და III
- (დ) მხოლოდ I და II

9. ვენები ეწოდება სისხლძარღვებს, რომლებშიც:

- (ა) მიედინება მხოლოდ არტერიული სისხლი
- (ბ) მიედინება მხოლოდ ვენური სისხლი
- (გ) სისხლი მიედინება გულიდან სხვა ორგანოებისაკენ
- (დ) სისხლი მიედინება ორგანოებიდან გულისაკენ

10. ადამიანის ლიმფოციტები:

- (ა) ერითროციტების ერთ-ერთი სახეა
- (ბ) ლეიკოციტების ერთ-ერთი სახეა
- (გ) თრომბოციტების ერთ-ერთი სახეა
- (დ) არ მიეკუთვნება სისხლის ფორმიან ელემენტებს

11. საჭმლის მონელებაში მონაწილე ფერმენტები არის:

- (ა) მხოლოდ ცხიმები
- (ბ) მხოლოდ ცილები
- (გ) მხოლოდ ნახშირწყლები
- (დ) როგორც ნახშირწყლები, ისე ცილები

12. რა ეწოდება ტემპერატურის რყევის გამო ქანების ნგრევის პროცესს?

- (ა) ფიზიკური გამოფიტვა
- (ბ) ქიმიური გამოფიტვა
- (გ) ორგანული გამოფიტვა
- (დ) ანთროპოგენული გამოფიტვა

13. რომელია სეზონური მოვლენა?

- (ა) ბრიზი
- (ბ) მიქცევა-მოქცევა
- (გ) მუსონი
- (დ) მიწისძვრა

14. რომელ კონტინენტზე არ არის მოქმედი ვულკანი?

- (ა) ავსტრალიის
- (ბ) აფრიკის
- (გ) სამხრეთ ამერიკის
- (დ) ევრაზიის

15. როგორია რუკა, რომელზეც ტერიტორია დეტალურადაა გამოსახული?

- (ა) წვრილმასშტაბიანი
- (ბ) მსხვილმასშტაბიანი
- (გ) მასშტაბგარეშე
- (დ) საშუალომასშტაბიანი

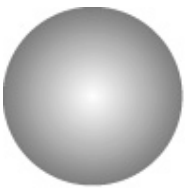
16. ნებისმიერი ქიმიური ელემენტის ატომის ელექტრული მუხტი:

- (ა) დადებითია
- (ბ) უარყოფითია
- (გ) ნეიტრალურია
- (დ) დამოკიდებულია გარემოებებზე

17. დიფუზიის მოვლენა ადასტურებს, რომ:

- (ა) მოლეკულები ზემოქმედებს ერთმანეთზე
- (ბ) მოლეკულები უმცირესი ნაწილაკებისგან შედგება
- (გ) ზოგიერთ ნივთიერებაში მოლეკულები უძრავია
- (დ) მოლეკულები მუდმივად მოძრაობს და მათ შორის გარკვეული მანძილია

18. სურათზე მოცემულია ტოლი მასის მქონე სხვადასხვა მასალისგან დამზადებული სამი ბურთულა. რომელი ბურთულაა დამზადებული ყველაზე დიდი სიმკვრივის მქონე ნივთიერებისგან?

1

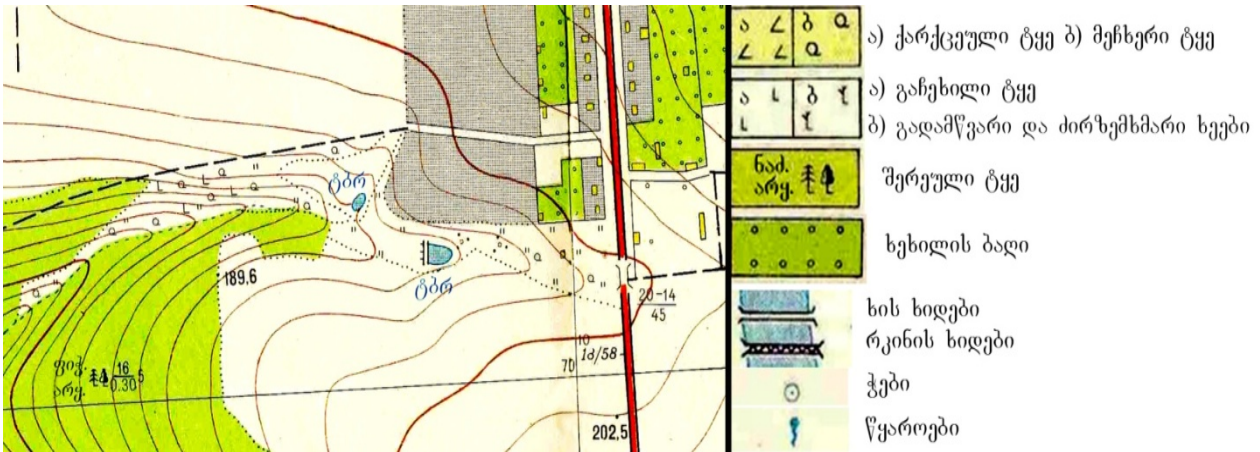
2

3

- (ა) 1
- (ბ) 2
- (გ) 3
- (დ) ყველა ბურთულა ერთი და იმავე სიმკვრივის მასალისგანაა დამზადებული

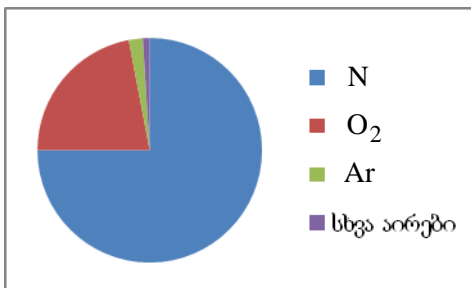
19. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი დავალება შეიძლება მისცეთ მოსწავლეს მოცემულ ტოპოგრაფიულ რუკაზე დაყრდნობით?

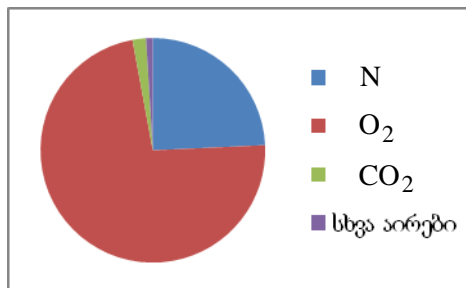
- (ა) სახაზავის გამოყენებით გაზომეთ მანძილი წყაროსა და ხიდს შორის
- (ბ) დასახლებული პუნქტიდან რა მიმართულებით მდებარეობს გაჩეხილი ტყე
- (გ) აღწერეთ ადგილი, რომელიც მდებარეობს ხეხილის ბაღების ჩრდილოეთით
- (დ) ჩამოწერეთ ყველა ის ხემცენარე, რომლებიც აღნიშნული ტერიტორიის ფარგლებში ხარობს

20. რომელი სქემა შეესაბამება ატმოსფეროს აირად შემადგენლობას?

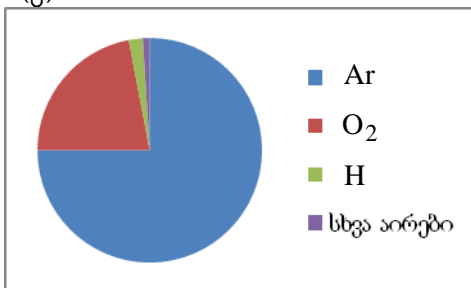
(ა)

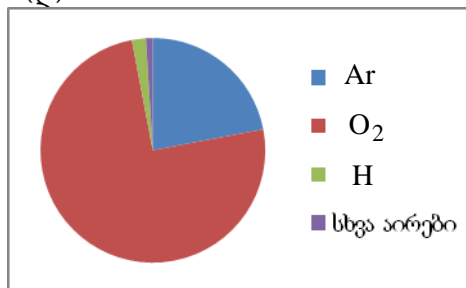
(ბ)

(გ)

(დ)

21. რა არის ფიზიკური სიდიდის გაზომვა?

- (ა) სხვა ფიზიკურ სიდიდესთან შედარება
- (ბ) ერთეულად მიჩნეულ სიდიდესთან შედარება
- (გ) სხვა ფიზიკურ სიდიდესთან მიმართების დადგენა
- (დ) ზემოთ ჩამოთვლილთაგან არც ერთი არ არის სწორი

22. დაადგინეთ შესაბამისობა ფიზიკურ სიდიდესა და მის გამოსათვლელ ფორმულას შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ფიზიკური სიდიდის აღმნიშვნელ ასოებს მიუწერეთ ფორმულების შესაბამისი ნომრები (გაითვალისწინეთ, რომ ერთ-ერთი პასუხი ზედმეტია).

(ა) თანაბარზომიერი მოძრაობის სიჩქარე	1. $v = s / t$
(ბ) თანაბარზომიერი მოძრაობის დროს გავლილი მანძილი	2. $v = s \cdot t$
(გ) თანაბარზომიერი მოძრაობის დრო	3. $s = v \cdot t$
	4. $t = s / v$

ა	ბ	გ

23. დაადგინეთ შესაბამისობა რელიეფის ჩამოთვლილ ფორმებსა და მათ განმარტებებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში რელიეფის ფორმის დასახელების აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ შესაბამისი განმარტების ნომერი.

(ა) დაბლობი	1. ქედებს შორის ჩადაბლებული და მოსწორებული ზედაპირი
(ბ) მთა	2. ზღვის დონიდან 500 მეტრზე მაღლა მდებარე ვაკე
(გ) ზეგანი	3. ზღვის დონიდან 200 მეტრამდე სიმაღლის ვაკე
(დ) ქვაბული	4. დედამიწის ზედაპირის ამოზნექილი ფორმა ძირით, ფერდობით და მწვერვალით

ა	ბ	გ	დ

24. დაადგინეთ შესაბამისობა I სვეტისა და II სვეტის შემადგენელ ელემენტებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში I სვეტის ელემენტების აღმნიშვნელ ასოებს მიუწერეთ II სვეტის ელემენტების შესაბამისი ნომერი (გაითვალისწინეთ, რომ პასუხის გამეორება შესაძლებელია).

I სვეტი

- (ა) ინერცია
- (ბ) მოცულობა
- (გ) სიჩქარე
- (დ) მოლეკულათა მიზიდვა
- (ე) ფოლადის ბურთულა

II სვეტი

- 1. ფიზიკური სიდიდე
- 2. ფიზიკური მოვლენა
- 3. ფიზიკური სხეული

ა	ბ	გ	დ	ე

25. სოფლის მოსახლეობა შეშის დასამზადებლად ახლომდებარე ტყეში სისტემატურად ჭრის ხეებს. დაასახელეთ გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების ორი შორეული შედეგი, რაც შეიძლება მოჰყვეს ამგვარ ქმედებას. პასუხი დაასაბუთეთ.

(მაქსიმალური ქულა 2)

26. რა სახის იმუნიტეტი ყალიბდება ანტიტეტანური შრატის ორგანიზმში შეყვანის დროს:

(მაქსიმალური ქულა 1)

27. ფოთოლცვენის პროცესი, მარადმწვანე მცენარეებისგან განსხვავებით, ძირითადად ფოთლოვანი ხეებისა და ბუჩქებისთვის არის დამახასიათებელი. როგორ აუხსნით VI კლასის მოსწავლეებს იმ ძირითად მიზეზებს (*მინიმუმ, ორს*), რომლებიც განაპირობებს ფოთოლცვენას.

(მაქსიმალური ქულა 2)

28. მოცემულია კვებითი ჯაჭვი:

ნაძვი – ლაფნიჭამია ხოჭოს მატლები – კოდალა – მიმინო.

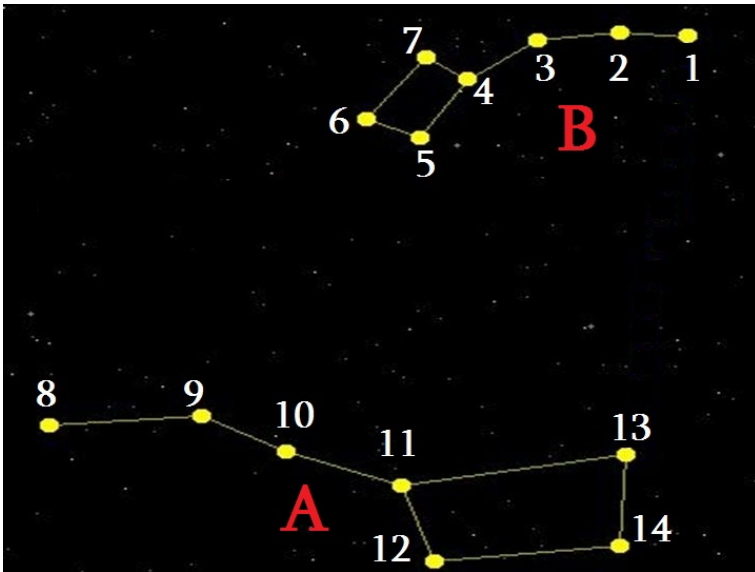
მათ შორის რომელია მესამე რიგის კონსუმენტი და რომელ ტროფიკულ დონეზე იმყოფება ის?

(მაქსიმალური ქულა 2)

29. რუკის მასშტაბია 1 : 2 500 000, რუკაზე ორ წერტილს შორის მანძილი 3 სმ. რეალურად რა მანძილია ამ ორ წერტილს შორის? აუხსენით მოსწავლეს, როგორ უნდა წარმართოს გამოთვლის პროცესი.

(მაქსიმალური ქულა 2)

დააკვირდით სურათს და შეასრულეთ 30-ე, 31-ე და 32-ე დავალებები.

30. რომელი თანავარსკვლავედებია დატანილი ნახატზე?

(მაქსიმალური ქულა 1)

31. სურათზე მოცემული წერტილებიდან რომელია ჩრდილოეთის პოლარული ვარსკვლავი? (ჩაწერეთ შესაბამისი ნომერი)

(მაქსიმალური ქულა 1)

32. აუხსენით მოსწავლეებს, როგორ ვიპოვოთ ცის თაღზე ჩრდილოეთის პოლარული ვარსკვლავი.

(მაქსიმალური ქულა 2)

დააკვირდით ჩრდილოეთ ამერიკის კონტურულ რუკას და შეასრულეთ 33-ე დავალება.

33. ზემოთ მოცემულ კონტურულ რუკაზე ზოგიერთი გეოგრაფიული ობიექტის სახელწოდება არასწორადაა დატანილი. ამოიწერეთ, რომელი სახელწოდებაა არასწორად მოცემული და გვერდით მიუთითეთ სწორი ვარიანტი. თითოეული შეცდომის გასწორება ფასდება 1 ქულით. რუკაზე სწორად აღნიშნული თითოეული ობიექტის სახელწოდების მცდარი ფორმით შეცვლის შემთხვევაში დაგაკლდებათ 1 ქულა.

34. გაეცანით ცდის აღწერას: გამჭვირვალე ქილაში ჩავასხათ წყალი და ჩავყაროთ იმდენი შაბიამანი, რომ წყალში გახსნისას მივიღოთ კაშკაშა ლურჯი ფერი. ამ ხსნარში ჩავაგდოთ 1-2 რკინის ლურსმანი და რამდენიმე წუთი დავაკვირდეთ. თანდათანობით ხსნარის ლურჯი ფერი შეიცვლება მწვანედ, ხოლო ლურსმანი დაიფარება მოვარდისფრო-წითელი აპკით.

აუხსენით მოსწავლეებს, რამ გამოიწვია ცდის აღწერილი შედეგი.

(მაქსიმალური ქულა 2)

35. თქვენ გადაწყვიტეთ V კლასის მოსწავლეთათვის ლაშქრობის მოწყობა ახლომდებარე ტყეში. აღწერეთ აქტივობები, რომლებიც დაეხმარება მოსწავლეებს:

1. მცენარეებზე დაკვირვების ჩვენების ჩამოყალიბებაში;
2. ეკოლოგიური ცნობიერების ამაღლებაში.

1. _____

2. _____

(მაქსიმალური ქულა 2)

კითხვისა და წერის სწავლება

36. გაეცანით I კლასის მოსწავლეებისთვის განკუთვნილ დავალებებს:

I. ჩასვი გამოტოვებული ასო:

მ-ე

ქუ-ი

II. ჩაწერე ცხოველის სახელი:

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

III. წაიკითხე სიტყვები და შეაერთე ისრებით შესაბამის ნახატთან:

ბარი

ბალი

მასწავლებლის მიზანია, ბავშვებმა ისწავლონ, რომ ასო-ბგერას სიტყვების განმასხვავებელი ფუნქცია აქვს. რომელი დავალება დაეხმარება მასწავლებელს ამ მიზნის მისაღწევად?

- (ა) I და II
- (ბ) II და III
- (გ) მხოლოდ II
- (დ) მხოლოდ III

37. კითხვის სირთულეების პრევენციისათვის მნიშვნელოვანია სკოლამდელ ასაკში ბავშვის იმ უნარების განვითარებაზე ზრუნვა, რომლებიც კითხვისათვის მზაობას განაპირობებს. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი უნარის განვითარებაა ადეკვატური და მიზანშეწონილი სკოლამდელ ასაკში?

- (ა) ბგერების სწორად გამოთქმა, ასოების გამოწერა და სიტყვების უშეცდომოდ ჩაწერა
- (ბ) ასო-ბგერითი მიმართებების დასწავლა და ასოებისგან სიტყვების აწყობა
- (გ) სიტყვის ბგერითი შემადგენლობის გარჩევა და ლექსიკური მარაგის გამდიდრება
- (დ) ასოებისგან სიტყვების და სიტყვებისგან მარტივი წინადადებების აწყობა

38. ქვემოთ მოცემულია აქტივობები, რომელთაც მასწავლებლები ხშირად იყენებენ ახალი ტექსტის შესწავლის დროს. რომელი აქტივობის შესრულება გაუჭირდებათ მოსწავლეებს დამოუკიდებლად ან დასჭირდებათ მასწავლებლის დახმარება?

- (ა) მასწავლებელი უკითხავს მოსწავლეებს დაუსრულებელ ტექსტს და სთხოვს, გამოთქვან ვარაუდი, თუ როგორ შეიძლება დასრულდეს ტექსტში მოთხრობილი ამბავი.
- (ბ) მოსწავლეები კითხულობენ ტექსტის სათაურს, ათვალიერებენ ილუსტრაციებს და გამოთქვამენ ვარაუდს ტექსტში მოთხრობილი ამბის შესახებ.
- (გ) მოსწავლეები კითხულობენ ტექსტს, გამოყოფენ მათთვის უცნობ სიტყვებს და ამ სიტყვების გამოყენებით შეადგენენ წინადადებებს.
- (დ) მასწავლებელი მიუთითებს თემას წაკითხული ტექსტიდან, მოსწავლეებმა უნდა იპოვონ ტექსტში ის ადგილი, სადაც ეს თემა განხილულია.

39. წერა-კითხვის სწავლებისას მასწავლებლები ხშირად იყენებენ „დღიურის წერის“ მეთოდს – ბავშვები შესასწავლი თემის შესახებ საკუთარ იდეებსა და აზრებს წერენ დღიურებში, რომლებიც მასწავლებლის მიერ არ მოწმდება.

ქვემოთ მოცემულია ინფორმაცია მოსწავლეთა შესახებ. რომელი მოსწავლისთვის იქნება აღნიშნული მეთოდი ყველაზე მოსახერხებელი საკუთარი შესაძლებლობების გამოსავლენად?

- (ა) გიორგისთვის – ის მგრძობიარეა სხვათა განწყობებისა და განცდების მიმართ, შეუძლია სხვათა ქცევის მოტივების გამოცნობა.
- (ბ) ანასთვის – ის ჩუმი და ჩაფიქრებული ბავშვია, კარგი ინტუიცია აქვს და საკმაოდ დამოუკიდებელია.
- (გ) ანდროსთვის – მას უყვარს ლოგიკური მსჯელობა და ფიქრი, კარგად იგებს და აღიქვამს სქემებს.
- (დ) მაიასთვის – ის ადვილად იგებს სიტყვის მნიშვნელობებს და მოსწონს სიტყვებით თამაში.

40. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი გამოადგება მასწავლებელს ყველაზე ნაკლებად იმის დასადგენად, რომ მოსწავლემ გაიაზრა წაკითხული ტექსტი?

- (ა) მოსწავლე საკუთარი სიტყვებით გადმოსცემს ტექსტის ძირითად აზრს.
- (ბ) მოსწავლე განმარტავს ტექსტში მოცემულ ძირითად საკითხებს.
- (გ) მოსწავლეს მოჰყავს ტექსტში დასმული პრობლემის შესაბამისი მაგალითები.
- (დ) მოსწავლე ტექსტის შინაარსს გადმოსცემს ტექსტის ლექსიკის გამოყენებით.

41. მასწავლებელმა II კლასის მოსწავლეთა კითხვის უნარის გასაუმჯობესებლად ერთი სემესტრის განმავლობაში ახალი მეთოდის გამოყენება სცადა. სემესტრის ბოლოს ჩატარებული ტესტირების საფუძველზე დაასკვნა, რომ **ახალმა მეთოდმა მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა მოსწავლეთა კითხვის უნარი.**

გაეცანით ქვემოთ მოცემულ პირობებს:

- I. კითხვის უნარის შეფასება ახალი მეთოდით მუშაობის დაწყებამდე და მეთოდის გამოყენების შემდეგ.
- II. პარალელურ II კლასში (სადაც ისევ ძველი მეთოდით მუშაობდა მასწავლებელი) კითხვის უნარის შეფასება სემესტრის დასაწყისში და სემესტრის ბოლოს და სამიზნე კლასის შედეგებთან შედარება.
- III. მოსწავლეების მშობლების გაფრთხილება, რომ აღნიშნული სემესტრის განმავლობაში გაეკონტროლებინათ შვილების საშინაო დავალებები.

ამ პირობათაგან რომლის განხორციელება იყო საჭირო, რომ მასწავლებელს აღნიშნული დასკვნის გამოტანის საფუძველი ჰქონოდა?

- (ა) მხოლოდ I
- (ბ) მხოლოდ II
- (გ) I და II
- (დ) I და III

42. ტექსტზე მუშაობის ერთ-ერთი მეთოდი – „მოზაიკა“ – გულისხმობს მოსწავლეების განაწილებას ჯგუფებში. თითოეულ მონაწილეს მასწავლებელი სამუშაოდ აძლევს ტექსტის გარკვეულ მონაკვეთს, რომლის შინაარსის „ექსპერტიც“ ხდება მოსწავლე. შემდეგ სხვადასხვა ჯგუფის წევრები, რომლებიც შეისწავლიან ერთსა და იმავე ფრაგმენტს, ხვდებიან ერთმანეთს „ექსპერტთა ჯგუფებში“ საკუთარი ფრაგმენტის განსახილველად. ექსპერტულ ჯგუფებში მონაწილეები მსჯელობენ ამ ფრაგმენტის შინაარსის შესახებ. შემდეგ დაბრუნდებიან საწყის ჯგუფებში და გააცნობენ „კოლეგებს“ საკუთარი ფრაგმენტის შინაარსს.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი უნარის განვითარებას უწყობს ეს მეთოდი ყველაზე ნაკლებად ხელს?

- (ა) თანატოლების აზრის მოსმენისა და გაზიარების
- (ბ) ინდივიდუალური პასუხისმგებლობის ჩამოყალიბების
- (გ) მთლიანი ტექსტის ინდივიდუალურად დამუშავების
- (დ) ტექსტის გააზრებაში სხვებისთვის დახმარების გაწევის

43. ქვემოთ მოცემულია რეკომენდაციები კითხვის სწავლებასთან დაკავშირებით. რომელი რეკომენდაცია შეესაბამება კითხვის სწავლების დაბალანსებულ მიდგომას?

- (ა) ძირითადი ყურადღება მიმართული უნდა იყოს კითხვაში პრობლემების მქონე ბავშვების მიერ სიტყვებში ბგერების გარჩევისა და დეკოდირების ჩვევის ათვისებაზე.
- (ბ) გრაფემის ფონემად დეკოდირების ჩვევის შემუშავება ბავშვისთვის საინტერესო, შინაარსიან მასალაზე დაყრდნობით უნდა ხდებოდეს.
- (გ) მთავარია სიტყვის მნიშვნელობის გაგება, რომლის საფუძველზეც მოხდება სიტყვისა და მასში შემავალი ბგერითი შეთანხმებების ცნობა.
- (დ) დამწერლობის ანბანური სისტემის მქონე ენაში კითხვის ათვისება მიზანშეწონილია ასო-ბგერითი შესატყვისობის პირდაპირი სწავლებით.

44. მასწავლებლის მიზანია I კლასის მოსწავლეებს განუვითაროს ფონემების გაცნობიერების უნარი. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი დავალება გამოადგება მას ამ მიზნისთვის?

- (ა) მასწავლებელი ასახელებს ბგერებს, მოსწავლეებმა უნდა მოძებნონ ამ ბგერების შესატყვისი ასოები პლაკატზე.
- (ბ) მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს, სიტყვაში ერთი ბგერა შეცვალონ ისე, რომ სხვა სიტყვა გამოვიდეს.
- (გ) მასწავლებელი დაფაზე წერს სიტყვას და სთხოვს მოსწავლეებს, ააწყონ ეს სიტყვა მოძრავი ანბანის გამოყენებით.
- (დ) მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს, მასთან ერთად ხმამაღლა და გარკვევით „გაახმოვანონ“ ანბანის ასოები.

45. ზოგიერთი მეცნიერის აზრით, პირველი წლის ბოლოს კითხვის სწავლაში წარმატების წინასწარმეტყველება შესაძლებელია ბგერებისა და მარცვლების სიტყვაში გაერთიანების უნარის მიხედვით. კითხვის სწავლების რომელი მიდგომის სასარგებლოდ მეთყველებს აღნიშნული ფაქტი?

- (ა) აღმავალი მოდელის, რომლის მიხედვითაც ინფორმაციის გარდაქმნა მიმდინარეობს ქვემოდან ზემოთ, ნაწილიდან (ასო-ბგერიდან) მთელისკენ (სიტყვისკენ).
- (ბ) აღმავალი მოდელის, რომლის მიხედვითაც კითხვის სწავლება კონტექსტზე დაყრდნობით სიტყვის გამოცნობის სტრატეგიით უნდა განხორციელდეს.
- (გ) დაღმავალი მოდელის, რომლის მიხედვითაც სიტყვის და მასში შემავალი ბგერების ცნობა სიტყვის მნიშვნელობის საფუძველზე უნდა მოხდეს.
- (დ) დაღმავალი მოდელის, რომლის მიხედვითაც კითხვის სწავლება ასოებსა და მათ ბგერით შესატყვისებს შორის კავშირის დამყარების ჩვევის გამომუშავებაა.

46. ანა წერისას ხშირად უშვებს შეცდომებს, აკლებს ან ამატებს ასოებს სიტყვაში. აღწერეთ აქტივობა, რომელიც დაეხმარება ანას ამ პრობლემის დაძლევაში და თან საშუალებას მისცემს, თავად აღმოაჩინოს და გაასწოროს საკუთარი შეცდომები.

წაკითხეთ IV კლასის მოსწავლეებისთვის განკუთვნილი ტექსტი, შეასრულეთ 47-ე, 48-ე და 49-ე დავალებები.

ადამიანს უძველესი დროიდან აინტერესებდა, როგორ ფრენენ ჩიტები. ბერძნული მითის მიხედვით, პირველად ჰაერში დედალოსი და იკაროსი აფრინდნენ. მათ ბუმბულისა და ცვილის ფრთები გაუკეთებიათ, მაგრამ მზესთან ახლოს მისულან და ორივე ძირს დანარცხებულა... გამომგონებლები ფრთებს ხან ველოსიპედს უმაგრებდნენ, ხან ურმებს, თუმცა, მიწას ვერავინ ასცდა. 1850 წელს მეცნიერმა ჯორჯ კელიმ გამოიგონა მანქანა, რომლითაც ის გორაკიდან ეშვებოდა და შემდეგ ქარის საშუალებით ჰაერში აღიოდა. ჯორჯის მანქანა მხოლოდ ქარიან ამინდში დაფრინავდა. ფელიქს დიუ ტამპლმა ახალი მოდელი შექმნა – მას ძრავა დაუმატა. და აი, ის დაეშვა გორაკიდან, რათა სიჩქარე განევითარებინა და... კიდევაც აფრინდა! თუმცა, მალევე ჩამოვარდა – ძრავა ძალიან მძიმე იყო. ამერიკელი ძმები რაიტები იყვნენ პირველები, რომელთა მცდელობაც წარმატებული აღმოჩნდა. 1903 წელს მათ შექმნეს ძრავიანი თვითმფრინავი მბრუნავი თავებით, რომლებსაც პროპელერები უწოდეს. „პროპელერი ჰაერს შეისრუტავს და უკან გაიწოვს, თვითმფრინავი კი წინ წავა,“ – ფიქრობდნენ ისინი.

47. ზემოთ მოცემულ ტექსტთან დაკავშირებით დაუსვით მოსწავლეებს შეკითხვა, რომლის საშუალებით დაადგენთ, შეუძლიათ თუ არა მათ მოვლენათა შორის მიზეზშედეგობრივი მიმართებების დანახვა.

(მაქსიმალური ქულა – 1)

48. დაუსვით მოსწავლეებს შეკითხვა, რომლის საშუალებით დაადგენთ, შეუძლიათ თუ არა მათ ტექსტის სხვადასხვა ნაწილში მოცემული ინფორმაციის ერთმანეთთან დაკავშირება და მასზე დაყრდნობით დასკვნის გამოტანა.

(მაქსიმალური ქულა – 1)

49. დაუსვით მოსწავლეებს შეკითხვა, რომელიც ახალი ინფორმაციის საკუთარ ცოდნასთან ინტეგრაციის საშუალებას მისცემს და წაკითხულის გააზრებაში დაეხმარება.

(მაქსიმალური ქულა – 1)

აკადემიური უნარები

წაკითხული ტექსტის გააზრება

ყურადღებით წაკითხეთ და გააზრეთ ტექსტი. თითოეული შეკითხვის სავარაუდო პასუხებიდან აირჩიეთ ის ვარიანტი, რომელიც მართებულია მოცემული ტექსტის მიხედვით.

ბაზისურ ემოციებთან ერთად (სიხარული, ბრაზი, შიში და ა. შ.), ადამიანებისთვის დამახასიათებელია მეორეული, უფრო რთული ემოციები, მაგალითად, სირცხვილი, სიამაყე და დანაშაულის გრძობა. ასეთ ემოციებს მე-ს ცნობიერებასთან დაკავშირებული ემოციები ეწოდება, ვინაიდან თითოეული მათგანი გავლენას ახდენს მე-ს განცდის გამძაფრებაზე. თუ გვრცხვენია ან უხერხულად ვგრძობთ თავს, ვცდილობთ, მოვიქცეთ ისე, რომ სხვებისთვის ჩვენი შეცდომა ან წარუმატებლობა შესამჩნევი არ იყოს. დანაშაულის გრძობა ვინმესთვის ზიანის მიყენების დროს ჩნდება. ასეთ სიტუაციაში ჩვენ მიერ ჩადენილი არასწორი საქციელის გამოსწორებასა და ურთიერთობის აღდგენას ვცდილობთ. სიამაყე კი, პირიქით, საკუთარი მიღწევებით კმაყოფილებას გულისხმობს, რომლის დროსაც სურვილი გვიჩნდება, სხვებს მოვუყვებით, როგორ მივალწიეთ დასახულ მიზანს და რა გეგმების განხორციელებას ვაპირებთ მომავალში.

საკუთარი ემოციების გაცნობიერებისა და გაგების უნარის განვითარება შემეცნებით განვითარებას უკავშირდება. 4-5 წლის ბავშვები სიამაყის ნაცვლად სიხარულს, ბედნიერებასა და აღფრთოვანებას, დანაშაულის გრძობის ნაცვლად კი – დასჯის შიშს აღწერენ. სკოლის ასაკის ბავშვებს უკეთ შეუძლიათ ახსნან საკუთარი ემოციები. თუ 6-7 წლის ასაკში სიამაყის მიზეზად უფროსების მხრიდან შექებას ასახელებენ, 8 წლის ასაკიდან ბავშვები სიამაყესა და დანაშაულის გრძობას უკვე საკუთარ წარმატებასა თუ წარუმატებლობას უკავშირებენ. სიამაყის, სირცხვილის ან დანაშაულის განცდის კომპლექსური გაგება სოციალური გამოცდილების საფუძველზე კოგნიტური განვითარების კვალდაკვალ ყალიბდება.

ბავშვებში, რომლებსაც მშობლები ხშირად მათ უარყოფით თვისებაზე ან არასწორ საქციელზე მიუთითებენ, მე-ს ცნობიერებასთან დაკავშირებული ემოციები უფრო მძაფრია – წარუმატებლობის შემთხვევაში გადამეტებული სირცხვილის, წარმატების შემთხვევაში კი გადამეტებული სიამაყის გრძობა უჩნდებათ. იმ ბავშვებში, რომელთა მშობლები, პირიქით, ძირითად ყურადღებას ალტერნატიულ გონივრულ ქცევაზე ამახვილებენ, სირცხვილისა და სიამაყის გრძობები ზომიერია. შესაბამისად, ისინი სიძნელეებს გაცილებით უკეთ უმკლავდებიან.

სირცხვილის ძლიერი გრძობა ადაპტაციასთან დაკავშირებულ პრობლემას – გულჩათხრობილობასა და დებრესიას, აგრეთვე, სირცხვილის გრძობის მაპროვოცირებელი სიტუაციისა და ადამიანების მიმართ ბრაზსა და აგრესიას იწვევს. დანაშაულის გრძობას უფრო კონკრეტული ხასიათი აქვს, რადგან კონკრეტულ ქმედებას თუ უმოქმედობას უკავშირდება და, შესაბამისად, ნაკლებად ახდენს უარყოფით გავლენას თვითშეფასებაზე. დანაშაულის გრძობა, რომელიც გარკვეულ სიტუაციებში ჩნდება და რომელსაც სირცხვილის გრძობა არ მოსდევს, პირიქით, ბავშვს საზიანო იმპულსების დაძლევაში ეხმარება და მის მიერ ჩადენილი ცუდი საქციელის გამოსწორებისა და უფრო გონივრული ქცევისაკენ უბიძგებს.

მე-ს ცნობიერებასთან დაკავშირებული ემოციების ჩამოყალიბებისთვის კულტურას დიდი მნიშვნელობა აქვს. დასავლეთის ინდივიდუალისტურ საზოგადოებებში ბავშვს ასწავლიან, იამაყოს პიროვნული მიღწევებით, მაგალითად, თუ ბურთი ყველაზე შორს გადააგდო, გაიმარჯვა თამაშში ან კარგი ნიშნები მიიღო. კოლექტივისტურ ქვეყნებში, როგორცაა, მაგალითად, ჩინეთი ან იაპონია, მხოლოდ პიროვნულ წარმატებაზე ყურადღების გამახვილება უხერხულობის განცდას აჩენს. ჩინელ მშობლებს მიაჩნიათ, რომ ცუდი საქციელის ჩადენის შემთხვევაში ბავშვი სირცხვილს აუცილებელად უნდა გრძობდეს. ისინი ბავშვებს უკვე სამი წლიდან ასწავლიან სირცხვილის გრძობის გამოყენებით კარგისგან ცუდის გარჩევას, მაგრამ იმას არ ითვალისწინებენ, რომ შესაძლოა, გადაჭარბებულმა სირცხვილის გრძობამ ბავშვის თვითშეფასებას ზიანი მიაყენოს.

50. რატომ უწოდებენ მეორეულ ანუ რთულ ემოციებს მე-ს ცნობიერებასთან დაკავშირებულ ემოციებს?

- (ა) ეს ემოციები საკუთარი თავის მიმართ დამოკიდებულებაზე ახდენს გავლენას და, შესაბამისად, ქცევის ცვლილებას განაპირობებს
- (ბ) ეს ემოციები უარყოფითად აისახება ადამიანის თვითშეფასებაზე, რაც გარშემომყოფთა მიმართ მისი ქცევის ცვლილებას განაპირობებს
- (გ) ამ ემოციების გამოხატვის უნარი მომავალში ადამიანის წარმატებასა თუ წარუმატებლობას განაპირობებს
- (დ) ეს ემოციები ადამიანს თვითნაღიზის საშუალებას აძლევს და საკუთარი არასწორი ქცევის გამოსწორებისა და სხვებთან ურთიერთობის გაუმჯობესებისკენ უბიძგებს

51. რას გულისხმობს წინადადება: „სიამაყის, სირცხვილისა ან დანაშაულის განცდის კომპლექსური გაგება სოციალური გამოცდილების საფუძველზე კოგნიტური განვითარების კვალდაკვალ ყალიბდება“?

- (ა) ასაკის მატებასთან და, შესაბამისად, გამოცდილების დაგროვებასთან ერთად ბავშვები უკეთ გამოხატავენ სიამაყის, სირცხვილისა თუ დანაშაულის გრძობას
- (ბ) კოგნიტური განვითარება და შესაბამისი სოციალური გამოცდილება ხელს უწყობს ბავშვის მიერ მეორეული ემოციების მიზეზების გაცნობიერების უნარის ჩამოყალიბებას
- (გ) კოგნიტური განვითარების გარკვეული დონეა საჭირო, რომ ბავშვმა მეორეული ემოციების სოციალურ გამოცდილებასთან დაკავშირება შეძლოს
- (დ) უფროსების რეაქცია ბავშვის ამა თუ იმ ქცევაზე მნიშვნელოვანწილად განაპირობებს სიამაყის, სირცხვილისა თუ დანაშაულის გრძობის გაცნობიერების უნარის ჩამოყალიბებას

52. ქვემოთ მოცემულია რამდენიმე უმცროსი სასკოლო ასაკის ბავშვის მსჯელობა. რომელი შეესაბამება ემოციური ცნობიერების განვითარების ყველაზე მაღალ საფეხურს?

- (ა) „მე ამაყი ვარ, იმიტომ რომ მამამ ფეხბურთის მატჩზე წამიყვანა.“
- (ბ) „მე ამაყი ვარ, რადგან ბევრს ვეცადე და სამკუთხედის დახაზვა შევძელი.“
- (გ) „მე მრცხვენია, იმიტომ, რომ საკონტროლო წერაში ცუდი ნიშანი მივიღე.“
- (დ) „მე დამნაშავე ვარ, რადგან ჭიქის გატეხვის გამო დედამ დამსაჯა.“

53. IV აბზაცის მიხედვით, სირცხვილის გრძნობა დანაშაულის გრძნობასთან შედარებით უფრო უარყოფით ზეგავლენას ახდენს ბავშვის თვითშეფასებაზე და, შესაბამისად, მის ადაპტაციურ უნარებზე, რადგან:

- (ა) უკავშირდება არა კონკრეტულ ქცევას ამა თუ იმ სიტუაციაში, არამედ ბავშვის მიერ საკუთარი შესაძლებლობებისა და თვისებების უარყოფით შეფასებას
- (ბ) ხელს უშლის ბავშვს, გააკონტროლოს საკუთარი იმპულსები და მოიფიქროს სხვა უფრო გონივრული ქცევა
- (გ) ბავშვს დესტრუქციული ემოციები უჩნდება იმ ადამიანების მიმართ, ვინც დაკავშირებული იყო სირცხვილის გრძნობის მაპროვოცირებელ სიტუაციასთან
- (დ) გულჩათხრობილობასა და დებრესიას იწვევს, თუმცა, გონივრული ქცევის გამოსწორების გზების ძიებას უწყობს ხელს

54. ბავშვი უკეთ გაუმკლავდება სიძნელეებს, თუ მშობლების რეაქცია მის წარუმატებელ ქცევაზე შემდეგია:

- (ა) „ასე ხომ უკვე სცადე; მოდი, ამჯერად სხვანაირად გავაკეთოთ...“
- (ბ) „შეხედე, შენი მეგობარი როგორ აკეთებს, შენც ხომ შეგეძლო ასე გაგვეეთებინა...“
- (გ) „შენ შეცდომა დაუშვი, თუმცა ეს შენთვის მაინც კარგი შედეგია...“
- (დ) „შენ არ გამოგივიდა, მოდი, მე გაჩვენებ, როგორ უნდა გააკეთო...“

55. ჩინელი ბავშვების სიტყვათა მარაგს სიტყვა „სირცხვილი“ გაცილებით უფრო ადრე ემატება, ვიდრე ეს ხდება მათ ჩრდილოამერიკელ თანატოლებში. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელშია ასახული კონკრეტული მიზეზი ამ ფაქტის ასახსნელად?

- (ა) ჩინელი მშობლები არ ითვალისწინებენ, რომ გადაჭარბებულმა სირცხვილის გრძნობამ შესაძლოა ბავშვის თვითშეფასებას ზიანი მიაყენოს
- (ბ) კოლექტივისტურ ქვეყნებში ... პიროვნულ წარმატებაზე ყურადღების გამახვილება უხერხულობის განცდას აჩენს
- (გ) ჩინელი მშობლები უკვე 3 წლიდან ასწავლიან ბავშვებს სირცხვილის გრძნობის გამოყენებით კარგისგან ცუდის გარჩევას
- (დ) ჩინელ მშობლებს მიაჩნიათ, რომ ცუდი საქციელის ჩადენის შემთხვევაში ბავშვი სირცხვილს აუცილებელად უნდა გრძნობდეს

56. ტექსტის ავტორის ძირითადი მიზანია:

- (ა) წარმოაჩინოს მშობელთა როლი ბავშვის ემოციური განვითარებისა და ქცევის ჩამოყალიბების პროცესში
- (ბ) ხაზი გაუსვას სოციალური გამოცდილების როლს ბავშვის ემოციებისა და მე-ს ცნობიერებასთან დაკავშირებული ემოციების ჩამოყალიბებაში
- (გ) გააანალიზოს სხვადასხვა ასაკის ბავშვთა ემოციების გამოხატვის უნარის განვითარების თავისებურებები კულტურულ კონტექსტში
- (დ) განიხილოს ერთ-ერთი ტიპის ემოციების განვითარების თავისებურებები სოციალური გამოცდილებისა და კულტურული კონტექსტის გათვალისწინებით

ანალიტიკური წერა

57. შეგახსენებთ რამდენიმე საბავშვო ნაწარმოების შინაარსს:

ჯანი როდარის საბავშვო მოთხრობის გმირი, პატარა ჯელსომინო საოცარ ქვეყანაში მოხვდა, სადაც სასტიკი და გაიძვერა მეკობრე მეფობდა. ამ ქვეყანაში სიტყვა „მეკობრე“ პატიოსან ადამიანს ნიშნავდა, პურს მელანს ეძახდნენ, ყველს – საშლელს, საფუნთუშეში საკანცელარიო ნივთები იყიდებოდა, საკანცელარიო მაღაზიაში კი – პური. ყოველ დღით ხალხი ერთმანეთს „დილა მშვიდობისას“ კი არა, „ძილი ნებისას“ უსურვებდა. ცრუთა ქვეყანაში ძაღლები კნაოდნენ, კატები ყეფდნენ, თაგვები ღრიალებდნენ, ლომები კი წრიპინებდნენ.

მეფის ბრძანებით, გამრავლების ტაბულაში რიცხვებს ადგილი შეუცვალეს. გამრავლების ნაცვლად უნდა გაგეყო, თუ მიმატება გინდოდა, უნდა გამოგეკლო....

დონალდ ბისეტის ერთ მოთხრობაში ყვავი ალისა სიზმარს ნახავს, ყირამალა სიზმარს: კატები ძაღლებზე ნადირობენ, თაგვები – კატებზე, ფორანში მერძევე შებმულა, ცხენი კოფოზე ზის და მერძევეს აჩქარებს, ბავშვები მშობლებს ტუქსავენ, მშობლები ტირიან: „მეტს აღარ ვიზამთ!“ ღამით მზე ანათებს, დღისით – მთვარე და ვარსკვლავები. „ესეც თუ ცხოვრებაა! ყველაფერი ყირამალაა!“ – ამბობს კატა მური.

გაიხსენეთ ქართული ხალხური ლექსი:

სანთლის გუთანს ავაშენებ,
შიგ შევაბამ უღელს დევსა,
ზღვაში ვხნავ და ზღვაში ვთესავ,
ხმელზე ვინადირებ თევზსა.
ყინულზე კალოს გავლეწავ
და მშრალზე გადავყრი ბზესა,
ჭინჭველას გოდორს ავკიდებ
და დევებს დავუყრი ბზესა.

საბავშვო ნაწარმოებებში ხშირად ყველაფერი „ყირამალაა“, მწერალი თუ ლექსის მოქმელი რეალურს ცვლის არარეალურით. იმსჯელეთ:

- რა მიზნით მიმართავენ საბავშვო ნაწარმოებთა ავტორები ამ ხერხს.
- რა პოზიტიური შედეგები შეიძლება მოჰყვეს ბავშვისთვის ამგვარი შინაარსის მქონე ნაწარმოების სწავლებას.
- მსჯელობის გასამყარებლად მოიყვანეთ არგუმენტები და მაგალითები.

თქვენ მიერ დაწერილი თხზულება უნდა შეიცავდეს, სულ მცირე, 100 სიტყვას.

შავი სამუშაოსთვის

ტესტი დაწყებითი საფეხურის მასწავლებელთათვის ბუნებისმეტყველება

სწორი პასუხები და შეფასების კრიტერიუმები

პროფესიული ცოდნა და მეთოდика

ბუნებისმეტყველება

1	ბ				
2	ბ				
3	ბ				
4	ბ				
5	ბ				
6	ბ				
7	ბ				
8	ბ				
9	ბ				
10	ბ				
11	ბ				
12	ა				
13	ბ				
14	ა				
15	ბ				
16	ბ				
17	ბ				
18	ბ				
19	ბ				
20	ა				
21	ბ				
22	ა	ბ	გ		
	1	3	4		
23	ა	ბ	გ	დ	
	3	4	2	1	
24	ა	ბ	გ	დ	ე
	2	1	1	2	3
25	<p>მაქსიმალური ქულა: 2</p> <p>2 ქულა: დასახელებულია მინიმუმ ორი შედეგი და მოცემულია ორივეს დასაბუთება;</p> <p>1 ქულა: დასახელებულია ორი შედეგი, თუმცა, არ არის მოცემული არც ერთის დასაბუთება, ან დასახელებულია ერთი შედეგი და მოცემულია მისი დასაბუთება;</p> <p>0 ქულა: დასახელებულია მხოლოდ ერთი შედეგი დასაბუთების გარეშე ან საერთოდ არ არის მოცემული რელევანტური პასუხი.</p>				
26	მაქსიმალური ქულა: 1				
	1 ქულა: მოცემულია სწორი პასუხი - <i>ხელოვნური პასიური იმუნიტეტი</i> ;				

	0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული ან შეუსაბამოა.	
27	მაქსიმალური ქულა: 2	
	2 ქულა: ახსნილია ფოთოლცვენის ორი ძირითადი მიზეზი მაინც VI კლასელთა ცოდნისა და უნარების შესაბამისად; 1 ქულა: ახსნილია ფოთოლცვენის ძირითადი მიზეზები, თუმცა, არა VI კლასელთა ცოდნისა და უნარების შესაბამისად, ან მიზეზები ახსნილია არასრულყოფილად, თუმცა, VI კლასელთა განვითარების დონის გათვალისწინებით; 0 ქულა: ფოთოლცვენის მიზეზების ახსნა არასრულყოფილია და არ ითვალისწინებს VI კლასელთა ცოდნასა და უნარებს, ან საერთოდ არ არის მოცემული რელევანტური პასუხი.	
	მაქსიმალური ქულა: 2	
28	მაქსიმალური ქულა: 2	
	2 ქულა: ორივე შეკითხვაზე გაცემულია სწორი პასუხი: მიმინო, IV ტროფიკული დონე; 1 ქულა: მხოლოდ ერთ შეკითხვაზეა გაცემული სწორი პასუხი; 0 ქულა: არც ერთ შეკითხვაზე არ არის გაცემული სწორი პასუხი.	
	მაქსიმალური ქულა: 2	
29	მაქსიმალური ქულა: 2	
	2 ქულა: მოცემულია დასმული ამოცანის პასუხი - 75 კმ; ამასთანავე წარმოდგენილია მოსწავლისათვის მისი ახსნის ხერხი; 1 ქულა: მოცემულია დასმული ამოცანის გადაჭრა, თუმცა, არ არის წარმოდგენილი მოსწავლისათვის მისი ახსნის ხერხი; 0 ქულა: დასმული ამოცანა არ არის გადაჭრილი.	
	მაქსიმალური ქულა: 1	
30	მაქსიმალური ქულა: 1	
	1 ქულა: შეკითხვაზე გაცემულია სწორი პასუხი - დიდი (ძუ) და პატარა დათვის თანაგარსკვლავედები; 0 ქულა: დასმულ შეკითხვაზე სწორი პასუხი არ არის გაცემული.	
	მაქსიმალური ქულა: 1	
31	მაქსიმალური ქულა: 1	
	2 ქულა: შეკითხვაზე გაცემულია სწორი პასუხი - ნომერი 1; 0 ქულა: დასმულ შეკითხვაზე სწორი პასუხი არ არის გაცემული.	
	მაქსიმალური ქულა: 2	
32	მაქსიმალური ქულა: 2	
	2 ქულა: მოცემულია დასმული ამოცანის გადაჭრის ხერხი; 1 ქულა: დასმული ამოცანის გადაჭრის ხერხი ხარვეზებითაა მოცემული (აკლია რომელიმე არსებითი კომპონენტი; მაგალითად, არ არის მითითებული მანძილი ან მითითებულია მხოლოდ მიმართულება და ა. შ.); 0 ქულა: დასმული ამოცანა არ არის გადაჭრილი.	
	მაქსიმალური ქულა: 4	
33	მაქსიმალური ქულა: 4	
	შეცდომა	უნდა იყოს
	კ. ირლანდია	კ. ისლანდია
	ჩუკოტკის ზღვა	ბოფორტის ზღვა
	ეთიოპიის მთიანეთი	მექსიკის მთიანეთი
	ნიასას ტბა	მიჩიგანის ტბა
	<ul style="list-style-type: none"> • თითოეული შეცდომის გასწორება ფასდება 1 ქულით. • რუკაზე სწორად აღნიშნული სახელწოდების არასწორით შეცვლის თითოეულ შემთხვევაში შეფასებას აკლდება 1 ქულა. 	
34	მაქსიმალური ქულა: 2	
	2 ქულა: მოცემულია დასმული ამოცანის გადაჭრა და მოსწავლისათვის მისი ახსნის ხერხი; 1 ქულა: მოცემულია დასმული ამოცანის გადაჭრა, თუმცა, არ არის წარმოდგენილი მოსწავლისათვის მისი ახსნის ხერხი; 0 ქულა: დასმული ამოცანა არ არის გადაჭრილი.	
	მაქსიმალური ქულა: 2	
35	მაქსიმალური ქულა: 2	
	2 ქულა: აღწერილია ორივე მიზნის შესაბამისი აქტივობები; 1 ქულა: აღწერილია მხოლოდ ერთ-ერთი მიზნის შესაბამისი აქტივობები; 0 ქულა: პასუხი არ არის ან მითითებულია არაადაეკვატური აქტივობები.	
	მაქსიმალური ქულა: 2	

კითხვისა და წერის სწავლება

36	დ
37	გ
38	გ
39	ბ
40	დ
41	გ
42	გ
43	ბ
44	ბ
45	ა
46	<p>მაქსიმალური ქულა: 2</p> <p>2 ქულა: აღწერილია დავალებაში მოცემული პრობლემის დაძლევისთვის შესაბამისი აქტივობა, რომელშიც ჩანს, რომ მოსწავლეს შეუძლია საკუთარი შეცდომების დამოუკიდებლად გასწორება;</p> <p>1 ქულა: აღწერილია დავალებაში მოცემული პრობლემის დასაძლევად საჭირო ადეკვატური აქტივობა, თუმცა, პასუხში არ ჩანს, რომ მოსწავლეს შეუძლია დამოუკიდებლად აღმოჩინოს და გაასწოროს შეცდომა;</p> <p>0 ქულა: მითითებულია წარმოდგენილი პრობლემისთვის შეუსაბამო აქტივობა; პასუხი ძალიან ზოგადია; დავალება არ არის შესრულებული.</p>
47	<p>მაქსიმალური ქულა: 1</p> <p>2 ქულა: წარმოდგენილია შეკითხვა, რომელიც დაეხმარება მოსწავლეს, მოცემულ ტექსტში დაინახოს მიზეზშედეგობრივი მიმართება;</p> <p>0 ქულა: მოცემულია შეუსაბამო / ძალზე ზოგადი შეკითხვა; დავალება არ არის შესრულებული.</p>
48	<p>მაქსიმალური ქულა: 1</p> <p>1 ქულა: მოცემულია შეკითხვა, რომელიც დაეხმარება მოსწავლეს ტექსტის სხვადასხვა ნაწილში წარმოდგენილი ინფორმაციის ერთმანეთთან დაკავშირებასა და დასკვნის გამოტანაში;</p> <p>0 ქულა: მოცემულია შეუსაბამო / ძალზე ზოგადი შეკითხვა; დავალება არ არის შესრულებული.</p>
49	<p>მაქსიმალური ქულა: 1</p> <p>1 ქულა: მოცემულია შეკითხვა, რომელიც დაეხმარება მოსწავლეს ახალი ცოდნის საკუთარ გამოცდილებასთან ინტეგრირებასა და ტექსტის გააზრებაში;</p> <p>0 ქულა: მოცემულია შეუსაბამო / ძალზე ზოგადი შეკითხვა; დავალება არ არის შესრულებული.</p>

აკადემიური უნარები

წაკითხული ტექსტის გააზრება

50	ა
51	ბ
52	ბ
53	ა
54	ა
55	გ
56	დ

ანალიტიკური წერა

57	<p>მაქსიმალური ქულა: 13</p> <p>1. შინაარსის რელევანტურობა ნაშრომი შეესაბამება მოცემულ საკითხს, პასუხობს დასმულ ამოცანებს. 2 ქულა: ნაშრომი პასუხობს თემას, არ ეხება არარელევანტურ საკითხებს; 1 ქულა: თემას პასუხობს ნაშრომის მხოლოდ გარკვეული მონაკვეთი; მოცემულია არარელევანტური ინფორმაცია; 0 ქულა: ნაშრომი არ პასუხობს თემას, შეეხება სრულიად განსხვავებულ საკითხს, წარმოდგენს დავალების პერიფრაზს. <i>შენიშვნა: თუ ნაშრომი პირველი კრიტერიუმის მიხედვით შეფასდება 0 ქულით, ის აღარ გასწორდება სხვა კრიტერიუმების მიხედვით.</i></p> <p>2. დასაბუთება აპლიკანტის პოზიცია წარმოდგენილია შესაბამისი დასაბუთებით, მსჯელობა გამყარებულია დამატარებელი, ადეკვატური არგუმენტებითა და მაგალითებით. 3 ქულა: მოყვანილია დამატარებელი, მრავალფეროვანი, ორიგინალური არგუმენტები, მაგალითები, განხილულია კონტრარგუმენტები; 2 ქულა: არგუმენტით/მაგალითით გამყარებულია მხოლოდ ზოგიერთი მოსაზრება, ან არგუმენტები მოყვანილია ყველა მოსაზრებისთვის, აპლიკანტი თანმიმდევრულად მსჯელობს საკითხის შესახებ; 1 ქულა: არის დასაბუთების მცდელობა, თუმცა არგუმენტები ზედაპირული, ერთფეროვანი და არადამატარებელია; 0 ქულა: მოსაზრებები არ არის გამყარებული მაგალითებითა და არგუმენტებით, არ არის წარმოდგენილი ლოგიკური მსჯელობა.</p> <p>3. თხრობის ორგანიზება ნაშრომი სტრუქტურულად გამართულია, აზრები მწყობრად, თანმიმდევრულად არის გადმოცემული, თხზულების ნაწილები ერთმანეთთან ლოგიკურადაა დაკავშირებული. 2 ქულა: ტექსტი სტრუქტურულად გამართულია _ ნაწერში წარმოდგენილია საკითხის დასმა, მსჯელობა, დასკვნა; აზრები მწყობრად არის გადმოცემული, მონაკვეთები ლოგიკურად უკავშირდება ერთმანეთს; 1 ქულა: ნაწერში დასმულია საკითხი, თუმცა, მსჯელობა ზედაპირულია, წარმოდგენილი დასკვნა არამართებულია ან შეუსაბამო; წარმოდგენილია ტექსტის მხოლოდ ზოგიერთი სტრუქტურული ნაწილი; ერთმანეთს ლოგიკურად უკავშირდება ტექსტის მხოლოდ ზოგიერთი მონაკვეთი; 0 ქულა: ნაწერში წარმოდგენილია პერიფრაზი და მხოლოდ მცირე მონაკვეთი ეთმობა</p>
-----------	--

მსჯელობას(რამდენიმე წინადადება, პატარა აბზაცი ა. შ.); მოსაზრებები, ტექსტის ნაწილები ერთმანეთთან ლოგიკურად არ არის დაკავშირებული; ნაწერში არ არის წარმოდგენილი სტრუქტურული ნაწილები _ საკითხის დასმა, მსჯელობა, დასკვნა.

4. სტილი, ლექსიკა

აზრები ცხადად, ნათლადაა გამოთქმული, ნაწერი ლექსიკურად მდიდარი და სტილისტურად გამართულია, ლექსიკა შეესაბამება დასმულ საკითხს.

3 ქულა: არ არის დაშვებული სტილისტური შეცდომები, ტექსტი ლექსიკურად მდიდარია, აზრი მკაფიოდ და გამართულად არის გადმოცემული, გამოყენებულია საკითხის შესაფერისი ლექსიკა და სტილი.

2 ქულა: დაშვებულია 2-3 უმნიშვნელო სტილისტური შეცდომა, ტექსტი ლექსიკურად გამართულია, აზრი მკაფიოდ არის გამოხატული

1 ქულა: ნაწერი ლექსიკურად მწირია, დაშვებულია სტილისტური შეცდომები, თუმცა აზრი გასაგებად არის გადმოცემული. გამოყენებული ლექსიკა და სტილი მეტ-ნაკლებად შეეფერება საკითხს.

0 ქულა: ნაწერი ლექსიკურად ღარიბია; დაშვებულია უხეში სტილისტური შეცდომები; გამოყენებულია არაადეკვატური ლექსიკა და სტილი;

5. სინტაქსი, მორფოლოგია, პუნქტუაცია

ნაშრომი სინტაქსურად გამართულია, ნაწერი შესრულებულია თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმების დაცვით.

3 ქულა: არ არის დაშვებული სინტაქსური, ორთოგრაფიულ-მორფოლოგიური და პუნქტუაციური შეცდომები, დაცულია თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები.

2 ქულა: დაშვებულია უმნიშვნელო სინტაქსური, ორთოგრაფიულ-მორფოლოგიური და პუნქტუაციური შეცდომები, თუმცა თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები ძირითადად დაცულია.

1 ქულა: დაშვებულია სინტაქსური, ორთოგრაფიულ-მორფოლოგიური, პუნქტუაციური შეცდომები, დარღვეულია თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები

0 ქულა: დაშვებულია უხეში სინტაქსური, ორთოგრაფიულ-მორფოლოგიური, პუნქტუაციური შეცდომები

იმისათვის, რომ ნაშრომი ყველა კრიტერიუმის მიხედვით გასწორდეს, ის უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ პირობებს:

- უნდა შეეხებოდეს დავალებაში მოცემულ საკითხს;
- არ უნდა წარმოადგენდეს დავალების პირობის პერიფრაზს;
- არ უნდა შეიცავდეს ინფორმაციას, რომლის საშუალებით შესაძლებელია აპლიკანტის პიროვნების იდენტიფიცირება - სახელსა და გვარს (რეალურსა თუ გამოგონილს), მეტსახელს, ხელმოწერას და ა.შ.
- შესრულებული უნდა იყოს ისეთი ხელწერით, როგორც წაკითხვაც შესაძლებელია.

თუ ნაშრომი არ აკმაყოფილებს ამ პირობათაგან რომელიმეს, ის შეფასდება 0 ქულით.

ნაშრომი უნდა შეიცავდეს, სულ მცირე, 100 სიტყვას. სხვა შემთხვევაში ის გასწორდება მხოლოდ I და II კრიტერიუმების მიხედვით.